

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1	
Wprowadzenie metodologiczne w tematykę pracy	15
Założenia badawcze	15
Cele naukowe pracy	17
Problemy szczegółowe	18
Pytania badawcze	19
Podsumowanie	20
Bibliografia	21
Rozdział 2	
Trójkąt bezpieczeństwa i romb (kultury) bezpieczeństwa	22
Podmiotowość. Pojęcie „podmiot bezpieczeństwa”	25
Wyzwania, szanse, ryzyka, zagrożenia i interesy podmiotu bezpieczeństwa	31
Zagrożenie – kluczowa kategoria problematyki bezpieczeństwa	33
Typologia zagrożeń bezpieczeństwa	36
Środowisko bezpieczeństwa podmiotu. Sytuacja trudna. Kulturowa teoria ryzyk	39
Sytuacja oraz sytuacja trudna podmiotu bezpieczeństwa	40
Świadomość wzrostu współczesnych zagrożeń	43
Kulturowa teoria ryzyka	51
Trzy ujęcia bezpieczeństwa: ontologiczne, epistemologiczne i aksjologiczne	52
Ontologiczne podejście do bezpieczeństwa	54
Epistemologiczne podejście do bezpieczeństwa	56
Aksjologiczne ujęcie problematyki bezpieczeństwa	57
Sens życia – czynnik kierujący nas ku pierwszemu strumieniowi kultury bezpieczeństwa	58
Instytucje	59
Strumień kultury bezpieczeństwa – kluczowa <i>wartość</i> instrumentalna	60
Walka	61
Sztuka walki	63
Nauka i funkcje teorii bezpieczeństwa	67
Podsumowanie	70
Bibliografia	72

Rozdział 3**Pojęcia bezpieczeństwa i kultury bezpieczeństwa
na tle nauk społecznych. Literatura przedmiotu**

79

Przekaz społeczno-kulturowy	84
Kultura czego, czyja kultura?	84
Kultura i cywilizacja	85
Definicja ogólna – kultura bezpieczeństwa	90
Literatura przedmiotu i jej twórcy	92
Podsumowanie	99
Bibliografia	101

Rozdział 4**Kultura bezpieczeństwa jako narzędzie badawcze
oraz jako zjawisko społeczne**

107

Kultura jest ważna	110
Wpływ społeczny i kapitał społeczny	112
Podsumowanie	125
Bibliografia	127

Rozdział 5**Podstawy socjologii grup dyspozycyjnych społeczeństwa.
Jednostki specjalne**

131

Grupy społeczne	131
Spółeczeństwo. Różne ujęcia badawcze	134
Więzy społeczne (więź społeczna). Grupy społeczne. Społeczeństwo	138
Grupy dyspozycyjne – koncepcja Jana Maciejewskiego	141
Oddziały specjalne	150
Podsumowanie	161
Bibliografia	167

Rozdział 6**Idealizm, realizm i konstruktywistyczny przełom
w ewolucji kultury bezpieczeństwa**

171

Tożsamość nauk o bezpieczeństwie elementem kultury bezpieczeństwa narodowego	175
Realistyczny nurt kultury bezpieczeństwa narodowego	181
Złoty wiek <i>security studies</i>	182
Realizm tradycyjny	183
Neorealizm	185
Defensywny realizm strukturalny	185
Ofensywny realizm strukturalny	186

Realizm wzrostów i upadków	186
Idealistyczny (liberalny) nurt kultury <i>bezpieczeństwa narodowego</i>	187
Liberalizm	189
Koncepcja demokratycznego pokoju	191
Neoliberalizm instytucjonalny	192
Inne koncepcje <i>security studies</i> , jak na przykład teoria gier	192
Konstruktywizm a „kopernikański” przełom w <i>security studies</i>	193
Konstruktywizm – geneza koncepcji	194
Podsumowanie	199
Bibliografia	202
 Rozdział 7	
Transdyscyplinarność i pokrewieństwo nauk o bezpieczeństwie i nauk o obronności. Od idei Mariana Cieślarczyka do myśli Waldemara Kitlera	209
Wymiar formalny nauk o bezpieczeństwie i nauk o obronności	217
Praktyczne aspekty obrony i bezpieczeństwa państwa narodowego z perspektywy badawczej nauk o bezpieczeństwie oraz w ujęciu nauk o obronności	221
Czy nauki o bezpieczeństwie i nauki o obronności mają charakter transdyscyplinarny?	228
Podsumowanie	233
Końcowa konkluzja	234
Bibliografia	235
 Zakończenie	237
Bibliografia	241